

Naročnina: Za tuzemstvo z dostavo mesečno Din 5, četrtletno Din 15, polletno Din 30, celoletno Din 60; za inozemstvo Din 60 in poština posebej. — Oglasi po ceniku.

SOCIALIST

Izhaja vsak petek popoldne.
Nefrankirana in nepodpisana pisma se ne sprejemajo.
Sedež uredništva in uprave Ljubljana, Vidovdanska cesta št. 2, pritličje.

Glasilo Socialistične Stranke Jugoslavije

Štev. 37.

Ljubljana, dne 12. septembra 1924.

II. leto.

O deklaraciji nove vlade.

Iz govora narodnega poslanca sodruga Nedeljka Divaca.

(Nadaljevanje.)

Tako je bilo delo bivše vlade in sedaj smemo govoriti tudi

o deklaraciji nove vlade.

Ta deklaracija je polna lepih besed in lepih obljub. Toda jaz bi rajši govoril o delih te vlade nego o besedah. Zaraditega bom, dasi se bi rad izjavil o deklaraciji nove vlade, rajši počakal na delo nove vlade in takrat izrekel svojo sodbo o njej. Kaj veljajo najlepša obetanja, ako se pa ne izvrše, tembolj pa še, če vrši nova vlada namesto obljub le slabo delo. Imeli smo namreč lepe obljube tudi od prejšnje vlade, toda kljub temu smo dočakali najslabše delovanje.

Prvo, kar moram omeniti k deklaraciji je to, da je nepopolna in deloma nejasna. Nova vlada naglašja na prvem mestu potrebo, da se naša skupna hiša skupno in dogovorno upravlja ob nemahljivi slogi ter zavednem in srčnem sporazumu Srbov, Hrvatov in Slovencev. Lepo! Ali vlada nam ne pove, kaj meni storiti, da se to tudi doseže. Kar se tiče socialistične stranke, je ta že združila ne samo Srbe, Hrvate in Slovence, marveč tudi Nemce, Madžare, Rumune, ter tudi druge, pa med njimi ni mikakega nesporazumljenja; vsi ti stoje na enem — socialističnem programu. Za nas je povsod enako, kateri narodnosti, veri kdo pripada, ker naša stranka ne sloni ne na nacionalni ne na verski podlagi marveč na razredni. Socializem je politika celokupnega delavskega razreda. Zaradi tega nesporazumljenja, za katerim boleva buržuazno-kapitalistični razred našega naroda, za delavski razred ne obstoja.

Reči pa moram tudi, da še nisem spoznal smisla in bistva buržuaznega nesporazuma. Pa zdi se mi, da se bo izkazal ves spor, ki ga nazivljejo Srbsko-hrvatski spor, kot sila neresna stvar, kateri se bodo še pozni rodovi čudili in smejali.

Dopoldne je govoril v skupščini g. Grisogono. On je zelo zameril vladi, da ni v deklaraciji izpovedala, če smo mi eden ali trije narodi. Meni se zdi, da to vprašanje pač ne zasluži take važnosti. Po mojem mišljenju so Srbi, Hrvati in Slovenci en narod. Če pa kdo o tem drugače misli, se to ne da izpremeniti z dekreti, marveč samo s pametno taktiko. Med Hrvati in Srbi se ne dajo postaviti niti geografične, niti jezikovne, najmanj pa verske meje.

O delu dela.

Nahajamo se pred pokrajinskim kongresom, ki bo moral nehoti razpravljati tudi o delu v stranki in organizacijah, ki se prištevajo pokretu. Nisem mislil takrat, ko sem pričel razmotrivati o delu v pokretu, posebej na pokraj. konferenco. Toda danes sem prepričan, da so vprašanja, ki sem jih razvijal bolj pod utiskom okolice kakor pa pod logiko »filozofije«, eminentne važnosti. Nisem iz šole Kanta ali kakega drugega filozofa, ker sem delavec, toda, delo v stranki, postopna politična naobrazba in zgodovina razvoja, mi je narekovala to, kar sem pisal. Smatram tudi, da je delo za socialistični pokret nekaj več kakor kričanje nad nasprotnikom ali pa bratenje z njimi. Da je pozitivno delo, ki obstoji v neprestani ofenzivi proti kapitalizmu in njega strankam ter emancipaciji delavskega razreda, ono glavno vprašanje.

Pavimo, da imamo štiri vrste organizacij:

Deklaracija pa niti z besedo ne omenja, kako socialno politiko name-rava voditi nova vlada. Deklaracija ne pove, če bo vlada hotela izvesti zakon o zaščiti delavcev, ki je bil dosedaj na najrazličnejše načine izigravan in neupošteván. Ravnotako pa tudi ne vemo, kako usodo je določila nova vlada delavskemu zavarovanju. Dalje nismo čuli ničesar o tem, če bo nova vlada podaljšala in izboljšala stanovanjski zakon. vsaj je dosedanji zakon o stanovanjih povsem nezadosten, ker nam je treba tudi še zakona o gradnji stanovanj in stanovanjskih hiš. Prejšnja vlada ni stori-la v tem pogledu ničesar in bojim se, da tudi sedanja vlada v tem pogledu ne bo nič boljša. Mi moramo samo pogledati, kaj sta v tem pogledu storili Anglija in dunajska občina. Pa seveda tam imajo upravo socialisti v rokah.

O agrarni reformi.

Značilno je tudi, da je iz deklaracije popolnoma izostalo vprašanje o provedbi agrarne reforme. Dasi je to eno najvažnejših vprašanj. Nova vlada bi se morala izjaviti o tem vprašanju že vsled tega, ker sede v vladi tudi zastopniki muslimanske stranke, ki se je odkrito izjavila za nasprotnika agrarne reforme. Socialistična stranka je bila ves čas najodločnejša zagovornica agrarne reforme. Vem, da agrarna reforma nasprotuje interesom enega dela naše družbe. Ta del pa predstavljajo veleposestniki in begovi. Ker pa so sedaj njihovi predstavniki v vladi, zato bi predsednik v svoji deklaraciji moral povedati, kako bo nova vlada izvajala agrarno reformo. Nikomur se ne sme dati več zemlja, da bi begoval, marveč zemlja se mora dati onemu, ki jo bo sam obdeloval.

Da končam. Deklaracija je nepopolna in v glavnih stvareh nejasna. Zato bomo sodili novo vlado po njenem delovanju. Moramo pa že vnaprej z velikim nezaupanjem gledati na njeno delovanje. To pa vsled tega, ker se v vladi nahajajo tudi take stranke, ki morajo biti že po svojem bistvu reakcionarne in ne samo konservativne. Tako je v vladi muslimanska stranka in klerikalci, ki grade svojo politično moč na zlorabi cerkve in vere.

Zaradi tega bo zavzela socialistična delegacija do nove vlade načelno opoziciionalno stališče vse dotlej, dokler ne bo dokazala vlada s svojim delom, da zasluži zaupanje delavskega razreda! —

3. Gospodarske organizacije imajo namen gospodarske emancipacije proletarijata in produktivnih pomočkov ter vzgoje družabne solidarnosti.

4. Kulturne in sportne organizacije imajo poleg prej navedenih organizacij širiti znanost in pospeševati duševno izobrazbo in družabnost po socialističnih načelih.

Vse te blike organoizacij bi morale, kakor sem že rekel, tvoriti deševno enoto, če so v resnici del socialističnega pokreta; nikakor bi se pa ne strinjali s tem, če bi kdo vstal, pa rekel, izvolimo socialističnega papeža, ki bo vse te organizacije vodil, delal v njih in odločeval o delu. Kaj takega je namreč nemogoče. Preporod človeške družbe je veliko delo, ki potrebuje jakih sil, razvoja in neumornega vsestranskega dela. Treba je delavcev v pokretu, ki delajo za razširjenje socialističnega prepričanja, ki predavajo o tem, kaj je razredni boj, kaj uči socializem, ki pojasnjuje hibe današnje družbe in vodi boj nedostatkem in krivicam, ki jih dela družba med delovnim razredom. To je repertoar dela, ki potrebuje celo vrsto dobrih specialistov, da ustvarijo med delovnim razredom podlago stranki s tem, da v cepijo razredno zavest in prepričad cepijo razredno zavest in prepričad in stanovitni.

Isto, kar velja o direktno političnem pokretu in njega delu, velja o strokovnih organizacijah, gospodarskih in kulturnih. Za vsako delo v strankinih organizacijah je potreba delavcev sposobnih po naravi in po izobrazbi. Le delavec in organizator v pokretu, ki se specializira, da ali koristi pokretu z agita-

cijo, s predavanji, z gospodarstvom, s pedagoško vzgojo v kulturnih organizacijah, utegne pokretu res koristiti ker je vsaka teh panog tako široka in obsežna, da je dejansko noben posameznik tudi kot univerzalni umetnik ne more zmagati v celoti.

Iz tega sledi dvoje: da se mora vsak delavec v pokretu udejstvovati v onem delu, za kar je najbolj sposoben, in drugič, vsi ti posamezniki pa morajo delati z istim namenom, to je v interesu celotnega pokreta, sporedno in sporazumno za poglobitev glavnega karakterja pokreta — socialističnega prepričanja.

Osredotočiti delo v pokretu v tem zmislu ni tako težko, kakor mislijo nekateri. Mnenja sem, da se mora temu nazoru pridružiti vsakdo, ki nima postranskih namenov v pokretu. Kdor vidi namen pokreta tak kot je in tak kot mora biti, se mora absolutno pridružiti temu nazoru. Z delitvijo dela se pravo delo šele začne.

Pokret se more razvijati le ob delu na vseh poljih, kjer se socializem lahko uveljavlja kot prodirajoči svetovni nazor. Zaradi tega je treba delo deliti, delati morajo vse organizacije pokreta samostojno, vendar sporedno in ob medsebojnem soglasju. Pri tem delu pa pokret ne sme nikdar pozabiti, da je vse delo boj, ofenziva in da potrebuje čimvečjo bojno silo sporednih iskrenih so-bojnikov ne za boj za predsodke, za osebnosti, ampak za boj proti kapitalističnemu sistemu. Le tak pokret bo zdrav.

Kako so radikali organizirali.

Včasih se vendar »ponesreči« vladajočim meščanskim strankam, da tudi javnost zve, kako nesramno in zločinsko izrabljajo svojo moč, kadar gre za njihove strankarske, partizanske interese.

Ob zadnjih skupščinskih volitvah se je naenkrat pojavila tudi v Sloveniji narodno-radikalna tranka in pričela s snovanjem lastnih organizacij. Da bo imel finančni minister na podpiranju organizacij v Sloveniji večji interes, so ga postavili za nosilca liste in s tem naložili njemu obveznost, da krije z državnim, potom izterjanih davkov vplačanim denarjem stroške za upostavitve strankinega radikalnega aparata in nakup prodanih duš.

Nedavno se je vršila pred poroto v Celju razprava proti Antonu Šuntajsu, ki je z bengalično lučjo pokazala, kako so delali za stranko na račun državnega denarja, državotvorni elementi, ki jih je veter nanesel v radikalno stranko.

Radikalna stranka v Sloveniji ima in ni imela pristašev, in zato so jo radikali urvstili med pasivne kraje. Ker pa je dajalo ministrstvo za socialno politiko pasivnim krajem (takim, ki imajo za preživljanje dovolj zalog) brezobrestna posojila, razne podpore, so tokrat radikali tudi Slovenijo urvstili med pasivne kraje in finančni minister dr. Stojadinović je nakazal za prehrano pa-

sičnih krajev v Sloveniji Din 300.000. Ta znesek pa ni služil prehrani, marveč ta znesek naj bi služil upostavitvi radikalije, s katero naj bi se nasitili predvsem delavski sloji. — Na račun prehrane, na račun kruha in moke, ki manjka delavcu, naj bi dosegel radikalni eksponent svoj mandat. Taka je državotvorna politika radikalov!

Ko je pokrajinski namestnik Hribar dobil znesek po Din 300.000, je vsoto razdelil tako-le:

Rudarsko konzumno društvo v Trbovljah Din 75.000, Konzumno društvo železničarjev v Studencih Din 75.000, Invalidska podporna zadruga v Mariboru Din 75.000, Nabavljalna potrošaška zadruga viničarjev v Mariboru Din 75.000.

Pri tem pa se mu je za enkrat pripetila samo ta pomota, da rudarsko konzumno društvo v Trbovljah sploh ne obstoja. Zato so radikali v Trbovljah denar lepo prevzeli in mesto za prehrano ubogih in revnih, so ga porabili za agitacijo za radikalno stranko.

Ugotavljamo: Za prehrano pasivnih krajev določeni denar so uporabili za to, da so napajali ljudi, ki bi volili radikale, da so se vozarili po agitaciji in zapravljali denar!

Zanimivo, zelo značilno je sprejeto pismo, s katerim je naznanil pokrajim-

Pravo

Schichtovo milo z znamko 'Jelen'

je bilo, je in bo vedno ostalo najbolje.

Pri nakupu pazite na ime »Schicht« in na znamko »Jelen«!

ski namestnik (to je: kraljevi zaupnik ali zaupnik krone) Hribar radikalom v Trbovljah, da je nakazal denar. Dopis se glasi: Ministrstvo socialne politike je z odlokom R. br. 1638 dovolilo Vaši cenjeni organizaciji brezobrestno posojilo v znesku Din 75000, kateri znesek vam izroči g. oblastni podžupan dr. Vilko Pfeifer. Pogoji posojila se določijo naknadno.

Ugotavljamo: Posojilo je bilo baje dano rudarskemu konzumnemu društvu! Zakaj govori potem Hribar o cenjenih organizacijah? Vprašamo: Kaj je nosil denar za društvo dr. Pfeifer v žepu? Vsa vemo, da ni niti enega uradnika imel!

Šuntajsova poročna obravnava ne bo razjasnila zagonetnega slučaja, četudi bodo zaslišali načelnika ministrstva in bivšega finančnega ministra dr. Stojadinovića. Na obtožni klopi sedi nedolžen

človek, ki je bil radikalnim prvakom dobrodošlo orodje, s katerim so skušali tudi v Sloveniji najti ugodno polje za eksploatacijo nezavednih volilcev.

Smatramo pa tudi, da ni dovolj, če se je preiskal samo Trboveljski slučaj. Mi vemo, da tudi Nabavljala-potrošaška zadruga viničarjev v Mariboru ne obstoji, vsaj pa ne deluje in vemo, da ta potrošaška zadruga še ni dala viničarjem niti kile moke.

To vendar ne gre, da bi se pod firmo zadrug in na njihov račun uganjale z državnim denarjem take svinjarije in lumparije.

Torej: tudi za Mariborske zadruge zahtevamo čistih računov. Denar, revnim slojem namenjen, mora priti v prave roke! Oni, ki so to zagrešili, pa v luknjo! Bivši podžupan dr. Pfeifer pa naj sedaj narodnemu bloku mariborskemu pojasni, kako je s stvarjo. —

Brezuspešno.

Razmere, v katerih se nahaja dandanes delavski razred, so neznosne. Če jih vzamemo samo iz gospodarskega stališča, pridemo do zaključka, da delavstvo vsled nizkih plač in osobito še vsled sedanje industrijske krize, gospodarsko čimdalje bolj propada. Pred vojno je n. pr. srednje kvalificiran delavec ali rudar pri svojem tedenskem zaslužku porabil pri pametnem gospodarstvu s 4 člansko družino komaj dve tretjini svojega zaslužka za preživljanje. Eno tretjino pa je porabil za obleko ali kakorkoli že. Tako je bil gospodarski položaj delavstva, če že ne rožnat, pa vsaj vzdržljiv. Danes je pa temu vse drugače. Delavec niti toliko več ne zasluži, da bi mogel pošteno preživljati sebe in svojo družino. Zaradi tega propada telesno in duševno. Družina mu je v nadlego, delo mu je v bridkost, on se vdaja obupu in iz njega išče rešitve v — alkoholu. Tako vidimo, da se iz tega izvirajoča statistika nesreč in rodbinskih tragedij dan za dnevom pomnožava. In da je prokletstvo, katerega je povzročil kapitalistični način gospodarstva in proizvodnje, vedno opasnejše in da je pravzaprav ono tisti povzročitelj, kateri danes izpodjeda vse zdrave gospodarske temelje vsake države. Gg. državniiki sicer skušajo krpiti to razruvano gospodarstvo cele Evrope potom raznih konferenc in pogodb, že celih šest let po vojni. Ampak vse njihovo krpanje je ostalo brezuspešno in Evropa propada gospodarsko čimdalje

bolj in beda narodov postaja čimdalje večja. To dejstvo dokazuje, da zdravniki, kateri so si vzeli za nalogo gospodarsko ozdravljene Evrope, niso na pravem mestu začeli, ali so pa njih zdravlila za to bolezen nepravilna. Oboje je pravilno. Zakaj kapitalistični sistem je to bolezen povzročil in s kapitalističnim načinom se zopet ta bolezen ozdravlja.

Pa kakor ne more zdravnik jetičnega človeka zdraviti s tuberkuloznimi bacili, tako tudi ti gg. s svojimi sedanjimi sredstvi ne bodo mogli ozdraviti gospodarsko jetične Evrope. Ako bo hotela Evropa ozdraviti od te svoje bolezni uspešno, tedaj bodo morali priti drugi zdravniki, z drugimi zdravilnimi sredstvi, katera bodo imela ono moč v sebi, da bo v stanju odstraniti iz tega bolnega evropskega gospodarstva vse kapitalistične bacile. Ti zdravniki, ki bodo končno na vsak način morali to vlogo prevzeti, pa bodo vzrasli iz preroda sedanjih, na kapitalistični način prevarjenih narodov celega sveta. In njih uspešno sredstvo za to zdravljenje pa bo: podružabljenje vseh naravnih bogastev in produktivnih sredstev v roke onim, kateri bodo ta bogastva in sredstva opravljali v prid cele človeške družbe, v smislu — socializma.

Šele takrat bo Evropa in ves ostali svet postal gospodarsko zdrav, prej pa ne. Zakaj dokler narodi ne pridejo do spoznanja potrebe medsebojne vzajemnosti, je vsako tako zdravljenje brezuspešno.

Klerikalni poslanec lažnjivi in obrekljivi Žebot pred nebeškimi vrati. (Zgodilo se bo, ko bo Žebot umrl.)

— Žebot: Potrka na nebeška vrata in si z robcem obriše oslinjena usta.

— Peter: Pokuka skozi linico in vpraša: »Kdo je?«

— Žebot: »Imam čast, jaz sem Franjo Žebot, poslanec SLS v Sloveniji.«

— Peter: »A tako, vi, ti si tisti Žebot? Kaj si že končal karijero?«

— Žebot: »Da, jaz sem Žebot kakor sem dolg in širok, in tudi karijero sem dokončal, ker sem umrl, še predno sem postal minister.«

— Peter: Se obrne k pisalni mizi, vzame v roke indeks, ga pri črki Ž odpre in ostrmi...

— Žebot: Si med tem mane roke in sam zase mrmra: »Silno uljuden ta nebeški portir, kako prijazno govori!«

— Peter: Pride zopet k linici in z ostrim pogledom premeri Žebota od nog do glave, rekoč: »Kaj pravzaprav iščeš tukaj, a?«

— Žebot: »Hm, v nebesa sem prišel kakor vidiš!«

— Peter (jezno): »Kaj, ti se drzneš prihajati sem, kjer je mesto samo za poštenjake?«

— Žebot: Za Kriščevo voljo, saj sem bil vendar poslanec SLS, saj sem vendar pošt...

— Peter (ga prekine): »Kaj, ti da si pošten? Poglej tu!« (Mu pomoli indeks pred nos.)

— Žebot: Z zabuhlimi očmi gleda v indeks, kjer vidi pod črko Ž poleg imen verižnikov, oderuhov in lažnikov večkrat zapisano svoje ime, v rubriki »grehi« pa celo vrsto opomb, da se je

kot klerikalni poslanec brezštevilkokrat pregrešil zoper sedmo božjo zapoved: Ne laži, da je kradel svojim bližnjim dobro ime itd. itd.

— Peter: »Vidiš sedaj, da zate ni mesta med poštenjaki,«

— Žebot: Ampak za božjo voljo, saj sem vendar bil poslanec klerikalne str... In če sem lagal, sem delal za katoliško vero in cerkev!

— Peter (ga zopet prekine): »Ravno zato prijatelj! Tem hujše zate, ker kot klerikalni poslanec si dvakrat grešil ko si lagal in druge obrekoval, da veš!«

— Žebot: »Saj nisem lagal, saj nisem...«

— Peter (ga tretjič prekine in pokaže s prstom na indeks, kjer je bilo pod datumom 21. avgusta 1924 zapisano, da se je Žebot debelo zlagal, ko je na železničarskem shodu trdil, da je poslanec Divac glasoval za Pašiča, ker ni glasoval za Korošca): »Poglej, tu je za zabeležena zadnja laž! Laži, ki si jih pa izustil še po tem, pa niso zabeležene tukaj, ker je bilo treba naložiti za tvoje grehe in infamne laži poseben spis.«

— Žebot: Ampak Divac je socialist, jaz sem pa bil krščanski poslanec.

— Peter (resno): »Prej pride v nebesa ne vem kdo, kakor pa ti in vsi, ki pod krinko krščanstva lažete, obrekujete svojega bližnjega in farbate nezavedne volilce, katerim ste pri volitvah in ko ste bili v opoziciji obljubovali mnogo in nemogoče, sedaj pa ko ste na vladi, jim ne daste ne avtonomije, ne nižjih davkov in tudi slovenskih vojakov ne odpokličete iz Macedonije!

Politični pregled.

Politični položaj v naši državi.

O političnem položaju v naši državi pravijo tisti, ki so na vladi, da je dober, da je celo prav dober. Tisti pa, ki niso na vladi, pravijo pa seveda, da ni dober, da je zapleten, meglen in zelo slab. Pa to morajo reči eni in drug, sicer jih ne bi šteli med državotvorne elemente, ki s srcem, krvjo in dušo ustvarjajo in konsolidirajo našo državo.

Radič ubira seveda svoja pota. Tedenske pridige posveča vsem »perečim« vprašanjem, vsako notranjo in zunanjo zadevo motri raz človečanski, mirotvorni in hrvatski vidik, pa se sedaj v tega, sedaj v onega zaleti. Vlada ponuja kljub temu in takemu Radičevemu besedičenju Radičevim poslancem ministrske portfelje in — kakor kozi sol, diši tudi posameznim Radičevcem — ministrska, mirotvorna služba. Ker pa drži vlada v drugi roki tudi gorjačo, ki so jo spletli z Jovanovićem, zato imajo Radičevci sicer še večji apetit, vendar pa nimajo prave korajže, da bi začeli zobati sol, ki jo nudi vlada.

Vedno smo rekli in trdili, da riba pri glavi smrdi. Da smo trdili prav, kaže najbolj okoliščina, da bo prvo delo, ki ga hoče izvesti nova vlada v prihodnjem zasedanju, obravnava zakona o korupciji. Zakon o korupciji naj bi bil šiba božja za ministre in visoke glave. En pomislek pa imamo: bi imela država sploh še takega »državnika«, če bi se zakon o pobijanju korupcije dosledno izvedel?

Vprašanje vojne krivde. Državni kancelar Marx je poslal ministrskima predsednikoma Macdonaldu in Herriotu pismo, v katerem obžaluje, da ni že na londonski konferenci načel vprašanja o vojni krivdi. Da se Nemčija sicer noče odtegniti reparacijskim obveznostim, toda nemški narod se čuti nedolžnega na vojni in njegova dolžnost je, da to prepričanje nemškega naroda sporoči obema ministrskima predsednikoma. Vsled tega bo nemška vlada predložila v prihodnjih dneh zavezniškim vladam posebno noto, ki bo obravnavala vprašanje vojne krivde. — Javnosti še ni znano, zakaj je kancelar ravno sedaj znova začel to vprašanje. Jeli to pismo izraz trenutnega kancelarjevega razpoloženja ali pa hoče s tem pismom doseči kak še neznani in neobjavljeni namen. Vsekakor pa je gotovo, da je to pismo za sedanji čas skrajno neprimerno in bo težko ogrozilo komaj upostavljene odnose med entento in Nemčijo. Najbrže pa je nemški kancelar napisal to pismo za to, da so nemški nacionalci glasovali za železniški zakon in omogočili dvetretjinsko večino. Vorwärts, glasilo nemške socialne demokracije piše: Nemčija se je nahajala že v vseh težavnejših in nevarnejših situacijah kakoršna je danes. Toda nikdar pa še ni bila tako smešna in pomilovanja vredna, kakor danes. Kakor šolarček, ki jokajoč deklamira naučeno pesem, stoji nemška vlada pred svetom z izjavo o vojni krivdi v žepu. Zunanje države so Nemčiji ta korak odločno odsvetovale, ker ne žele priti v položaj, da bi odgovarjale na tako nemško noto, ker nimajo prav nobenega povoda načenjati sporno vprašanje, kdo je v letu 1914. prvi začel z vojnimi pripravami. Če pa bodo druge države morale odgovarjati, bodo odgovorile seveda tako, da Nemčiji ne bo prav in za Nemčijo ne dobro. Vprašanje

krivde bo odgovorila zgodovina, sedanji državniiki pa so za to prav tako malo kompetentni, kakor so bili za to kompetentni državniiki v letu 1918.

Francija obnovi odnose z Rusijo.

Francosko časopisje poroča, da bo francoska vlada v kratkem sestavila komisijo, ki naj prouči obnoveitev odnosov z Rusijo. Francoska vlada se bo držala pri tem istih načel, kot vlada Macdonalda in bo sovjetsko vlado priznala še pred pričetkom pogajanj. Čim bo sovjetska Rusija priznana, bo odpisana posebna komisija v Moskvo, da prične pogajanja.

Zmagovita protirevolucija v Georgiji.

Georgijsko poslaništvo v Parizu je izročilo časopisju noto, v kateri naznaja, da je celotno ozemlje Georgije razen Tiflisa in Batuma v rokah upornikov. Tudi v drugih pokrajinah so se pojavile težkoče za sovjetsko vlado. Sovjetska vlada je nastopila proti vstaji v Georgiji z vso brutalnostjo. Na smrt z ustrelenjem so obsodili sovjetski eksponenti tudi člane centralnega komiteja menjševikov.

Kje so vstaje, revolte, meščanske vojne.

Meščanska vojna na Kitajskem je zavzela take dimenzije, da bodo posamezne države intervenirale in napravile konec. V Čile revoltirajo vojaki in poseben kongres je izdelal zahteve, ki jih mora vlada ugoditi vojaštvu. — V Maroku se z menjajočo srečo vojskuje španija. Po dosedanjih vesteh je pozicija španskega diktatorja v Maroku zelo slaba in bo najbrže »gor« plačal.

Za Washingtonsko konvencijo. Na predlog nemšk. ministra za delo Brauns se je vršila v Bernu konferenca ministrov za delo iz Francije, Anglije, Nemčije in Belgije, ki je razpravljala o ratificiranju Washingtonske konvencije o osemurnem delavniku. Kakor znano, je Nemčija za časa največje devalvacije valute potom izjemnega zakona omogočila kršitev osemurnega delovnika. Mednarodnemu vplivu socialističnega proletarijata je sedaj uspelo, da se bo to vprašanje reševalo na omenjeni konferenci. Pričakovati je, da se bo konferenca izjavila zato, da se v vseh parlamentih ratificira Washingtonska konvencija in s tem zajamči delavstvu osemurni delovnik. Predstavniki naše države so na mednarodni konferenci dela v Ženevi lagali, da bi bili Washingtonsko konvencijo že ratificirali, da pa je bil parlament vedno tako zaposlen, da to vprašanje ni moglo priti na dnevni red. Ko bi bil poletarijat edin in složen, bi jugoslovanski ali SHS parlament dobil tudi za Washingtonsko konvencijo časa.

Strankin zbor avstrijske socialne demokracije. Vodstvo avstrijske socialne demokratične stranke je sklicalo za 31. oktobra 1924. strankin zbor, ki se bo vršil v Salzburgu. Nehote se nam vsiljuje vprašanje: Kdaj bo pa Bernot sklical svoj kongres? Zadnji kongres je sklenil, da se mora vršiti prihodnji kongres že tekom 6 mesecev. Pa minulo je že precej več kot 6 mesecev, pa o sklicanju kongresa ni ne duha ne sluha. Gospod Pastorek, o tem napišite članek, o tem! Vsaj bi bilo gotovo za dolžnike Sloge zanimivo poslušati, kako je Bernot za pravil njihov težko prihranjeni denar.

V Bernotov album.

Iz seje občinskega sveta občine okolica Celje. — Socialističnemu občinskemu klubu okolica Celje se zdi pod častjo, da bi odgovarjal na lažnjivo poročilo o seji navedenega občinskega sveta, ki je izšlo na pustni torek (pardon na navadni torek) 2. sept. v štev. 123, kot uvodni članek ali kot uvodna laž v Napreju. V dotičnem članku zliva dopisunček gnojnico na naš klub. V pojasnilo naj zadostuje, da se v Celju iskreno res tako krešejo, da je naš klub komaj dobil imenovano številko »Napreja« v roke, ker je v Celju že skoro nepoznan pod svojim imenom. Nemei ga imenujejo Witzblatt, drugi zopet »Nazaj«, »Bernotijada«, »Saljivec« itd. Priporočamo vam, da ga izdaste

ob pustnih torkih v večjem številu, ker bo gotovo zanimiv in bo zanj veliko povpraševanje. Kar se pa tiče našega delovanja, si pa vam ni treba beliti glave, odgovorni smo našim članom. Vaša dva vsegamočna in nezmotljiva pa vašim. V slučaju da nam bo prostor dopuščal, vas bomo informirali, kako lepo pridno skrbimo, da bo zavijanja resnice, blatenja in demagogije kmalu konec. S tem bo prisiljen nedovršeni šolarček trgovske šole, ki se ga drži še mleko okoli ust in ki še ni nikdar ničesar delal, dopisunček laži in avstrijski oficir, poprijeti se poštenega dela.

Za soc. občinski klub:

Jakob Vedopive, zapisnikar.

Tedenske vesti.

Kadar gre za skupne interese.

Mariborske občinske volitve so jasen dokaz, da se meščanske, kapitalistične stranke združijo v enotno fronto takoj, kakor hitro so ogroženi vsem skupni interesi. V norišnico bi poslali še pred tremi meseci vsakogar, ki bi trdil, da bodo mariborski Žebot in njegovi klerikalci kedaj v bratski slogi in skupni fronti z Orjunaši. Vsaj so si nametali toliko medsebojnih očitkov, toliko psovk in obrekovanj, da bi potem človek mislil, da se bo vodila medsebojna borba še naprej in da sta nezdružljivi obe strani. Sedaj pa čitamo: — Mariborska Orjuna bo priredila v soboto shod, na katerem bo priporočila tudi javno svojim članom, da volijo klerikalec Leskovarja in duševnega vodjo mariborske Straže. — Rečemo samo: dober tek! Delavski razred pa bo tudi stopil enoten in edinstven na volišče!

Stanovanjski zakon. V ministrstvu za socialno politiko so izdelali baje osnutek novega stanovanjskega zakona, ki naj po prvem januarju 1925 ureja odnose med stanovanjskimi najemniki in hišnimi lastniki. Že dosedanja obvestila pa vedo povedati: novi stanovanjski zakon bo težko prizadel interese delovnega ljudstva. Vsaj pripovedujejo, da je temeljno določilo novega stanovanjskega zakona neprimerno povišanje stanarin. Sporazumno hočejo rešiti, — pravijo — stanovanjski problem — na ta način, da bi se za dogleden čas uveljavljali načelo neodpovedljivosti stanovanj in stanovanjskih prostorov, zato pa bodo odškodovali hišne posestnike s tem, da jim bodo dovolili znatno povišanje najemnin. Rečemo: delovno ljudstvo že danes ne more shajati. Mizerne, nezadostne mezde izključujejo delovnim slojem, da bi plačevali višje najemnine. Zato se bo delavski razred povišanju najemnin z vso odločnostjo uprl; za socialne boje, ki bodo vsled tega nujno in brezpogojno sledili, nosi odgovornost sedanji režim, ki hoče nepravilno in krivično valorizirati vzdane vsote hišnim posestnikom.

V znamenju miru, sprave in razorožitve. Na seji društva narodov razpravljajo o razorožitvi, jugoslovanskega ministra dr. Marinkovića prepriča Macdonaldov govor, obenem pa sestavljajo v Beogradu proračun za vojno in morarico. Dočim je znašal proračun za leti 1924-25 ne celi dve milijardi dinarjev, so sedaj v znamenju razorožitve sestavili proračun, ki znaša za prihodnje proračunsko leto štiri milijarde dinarjev. To delajo v časih, ko vlada vsepovsod beda in pomanjkanje, ko brezposelnost ugonablja temelje državnega življenja, sedanji proračun pa mora povzročiti popolno gospodarsko katastrofo. Za štiri milijarde bomo kupili smodnika in kanonov, za kruh pa ne bodo delavci imeli denarja. Vojno vojni! Bliža se protivojni dan! Protestirajmo proti zločinskemu in škodljivemu oboroževanju.

Bernot je ostal odgovora dolžan. V predzadnji številki »Socialista« smo priobčili notico, ki je jasno in nedvoumno dokazala na podlagi uradnega revizijskega poročila, da je Bernot »zabil« vse denarje, ki so jih dobroverni ljudje vložili v Slogo, v svoj pasivni in globoko zadolženi »Naprej«. — Ker smatramo, da mora taka po uradnem revizorju ugotovljena, neizpodbitna pravica zanimati v prvi vrsti vložnike, zato smo naprosili Bernota, da to notico ponatisne. Toda Bernot tega še doslej ni storil in prepričani smo, da bomo zastonj čakali, da bo Bernot samo enkrat uporabil načelo javnosti proti sebi, če bodo potem vložniki videli, da so vloženi prihranki — izgubljeni. Kadar bi načelo javnosti pokazalo neopravičljivo, skrajno površno in nesmiselno Bernotovo gospodarstvo z zaupanjem, težko prihranjenim denarjem, takrat polni svoj »Naprej« s prepisanimi članki iz Proletarca, z objavljanjem razsodb, s premevanjem in pogrevanjem gledališke afere, za beležbe, ki težko zadevajo interese vložnikov — pa nima prostora. Naj vsaj ponovno opozori Bernot vložnike, da še enkrat pečitajo revizijsko poročilo in si zapomnijo: Ves, denar, ki ga je prejela »Sloga« je požrl Naprej in v blagani »Sloge« ni niti belica, niti pare! To naj Bernot napravi,

na to notico naj Bernot reagira, če ima čisto vest. Tako pa je Bernot silno žalostna figura, ko reagira na notico o Podbevšku, ne reagira pa na notico o »Slogi«. Pa, ko bi kdo onih, ki so bili v gledališki aferi udeleženi, ponudil recimo 50.000 kron, bi Bernot najbrže ne bi tako neizprosno mož in jeklen.

Nobel hauptman. Hauptman, kompanikomandant, skratka v vojni visok mož, ki se piše za barona Langa in je služil pri generalnemu štabu, je imel med vojno opravka v Srbiji. Za časa tamošnjega službovanja je oropal železno blagajno nekega Srbijanca in prišel na ta način do lepega denarja. Sedaj zahteva naša vlada, da ji tega madžarskega barona in roparja izroče. Zanimivo bi bilo sedaj ugotoviti vse tiste, katere je pa ta famozni roparski hauptman kaznoval, ker so »ukradli« kos kruha ali pa kak krompir. Vsaj so bili taki ljudje napram vojakom najstrožji sodniki. —

Kadar gre naša valuta navzgor. Dinar je postal zopet poskočen in padavičen. Skoči prvi dan, pade drugi dan, se tretji dan zopet »popravi«, vse pa pravijo, dela v znamenju izvozne sezije. Kadar pa gre naša valuta navzgor, takrat rasejo dnevno tudi cene živilom in drugim potrebščinam. Narasle so cene krompirja, moki, sedaj se naj zviša še najemnina, lepi so izgledi za prihodnje leto.

Vse dobro pride od zgoraj. Na Formozi je prišel od zgoraj hud vihar in božji previdnosti je dopadlo, da je pokončal vihar cele pokrajine, razrušil 3000 hiš, ugonobil 30 in poškodoval 340 ljudi.

»Izredna« sreča. Finančnega ministra je zadnje dni zadela »izredna« nepričakovana sreča. Kakor poročajo, se mu je baje posrečilo najti kritje za izplačilo razlik v uradniških plačah od 1. oktobra 1923 do 1. maja 1924. In, ker je imel minister tako izredno srečo, bo zahteval, da tudi ministrski svet to kritje odobri. Ko bi že enkrat uradnike zadela ta sreča, da bi dobili tolikokrat obljubljano razliko tudi že izplačano. Pa ko bi jih zadela tudi enkrat ta »sreča«, da bi z razliko in plačo vsaj za silo lahko živeli človeka vredno življenje.

Stavka kovinarjev na Dunaju. Dunajski industrijanci so odklonili zahteve kovinarjev po zvišanju mezd in so bili še tako nesramni, da so hoteli odpraviti tudi osemurni delovnik. Zato je razglasila organizacija stavko in danes počiva delo v vseh kovinarskih obratih. Vemo, da bo boj hud in težak; vemo pa tudi, da je kovinarska organizacija trdna, močna, za boj sposobna in prepričani smo, da bo socialistični proletariat dunajski z uspehom završil to borbo. —

Napačna izvajanja. Sodrug Pastorek je napisal v »Napreju« članek, v katerem dokazuje združitev SSJ z Antonom Kristanom. Kaj bi rekel preljudi Pastorek, če bi mi vzeli enako kopito, pa bi napravljali tudi tako površno sklepe, kot je na primer: Bernot se je združil z upraviteljem norišnice v Stenjevcu pri Zagrebu, ker priporoča svojim naročnikom revijo Mejo, pri kateri odlično sodeluje pod psevdonimom upravitelj norišnice. Ali pa, da bi trdili: Pastorek je opeharil vlagatelje »Sloge«, ker se je združil z Bernotom in po shodih priporočal, da nalagajo svoje prihranke v »Slogo«. — Upravičeno bi rekel Pastorek, da je tak način nepošten, vsaj pa neprimeren, da se zacelijo skeleče rane. — Mi nasprotno trdimo: Pastorek dela v dobri, najboljši veri, da koristi proletariatu in le škoda je, da to Pastorekovo dobro vero nesramno izrablja Bernot. Kako nesramen je Bernot, pa kaže najbolj dejstvo, da naše trditve o zapravljenem denarju niti ne registrira. Bernotu se zdi to čisto v redu, če bodo oni, ki plačujejo že itak progresivni davek, vrhu tega še opeharjeni za težko prihranjene krajcarje. Naj o tem razmišlja Pastorek in naj o tem napiše kak članek. Izhajanje »Pod lipo« pa smo registrirali zato, ker jo pošilja uprava našemu uredništvu in je med ljudmi tak običaj, da se vposlane revije, časopisi in knjige zato registrirajo v listu. Pastoreku odgovarjamo, telebanom pa ne!

Dopisi.

Šoštanj. Pri zadnjih občinskih volitvah smo za naše razmere še precej dobro odrezali; od 239 oddanih glasov smo jih dobili 100. Imeli smo tik pred volitvami kar dva shoda, enega v nedeljo 3. avg., drugega pa v petek 8. avg., ki sta bila prav dobro obiskana. Na drugem shodu je poročal s. Kopač iz Ljubljane, ki je govoril po svoji stari navadi tako priprosto in prepričevalno, da ga žele sodrugi še večkrat slišati. Volitve so pokazale tuk. krogom, da je delavstvo v Šoštanju še vedno tako pomemben faktor, da se mora z njim računati. To se je pokazalo takoj drugo nedeljo, 15. avg., ko je imela tukajšnja edinica UDR svojo lepo uspešno družabno prireditev v hotelu »Jugoslavija«, na kateri so prvič zelo dobro nastopili v javnosti naši tamburaši »Svobode«, in katero je proti pričakovanju posetilo mnogo meščanstva.

Pri volitvi župana smo bili proti nasprotnim strankam v razmerju 7 proti 10, in smo zato mogli dobiti zase samo enega svetovalca; župana in tri svetovalce ima pa meščanska občno-gospodarska kolobocija. Tu se je videlo, da se nacionalisti vseh barv poživljajo na svoj nacionalizem, kadar je treba po delavstvu mahiniti. Zagrizeni Nemci in zagrizeni Slovenci so si ležali pri nas v bratskem objemu, samo da so preprečili da bi dobila naša stranka dva svetovalca, ki ji po številni moči pripadata, ali pa še celo župana, dasiravno so nam poprej eni ko drugi, drug proti drugemu, ponujali kompromise. Pripravljeni smo v občini podpirati vsako pošteno delo in sodelovati v akcijah, ki bodo v dobrobit občine in zlasti njenih delavskih slojev, vendar smo pa tudi močni dovolj, da bomo tej gospodi še marsikatero štrečno zmešali, če bo proti nam naperjena.

Na prvi seji kluba naših občinskih odbornikov se je sprejel sledeči

Pravilnik

kluba socialističnih občinskih odbornikov mestne občine Šoštanj:

1. Klub je sestaven del socialističnih pol. strank obeh obstoječih smeri, katerim je v svojem delovanju podrejen, ter se mora v svojih sklepih ogibati vsega, kar bi kršilo strankino disciplino ali bilo proti socialističnim načelom.
2. V vsem delovanju, v kolikor odgovarja točki 1., je klub avtonomen.
3. Pri glasovanju na sejah občinskega odbora naj bo klub discipliniran, to se pravi, da glasuje vedno enotno in se ne smejo njegovi glasovi cepiti, (razen po predhodnem dogovoru, kadar zahteva to taktika), ker to škoduje ugledu kluba in stranke. Zato mora klub zahtevati, da se mu predloži dnevni red občinskih sej vsaj dva dni pred vršitvijo dotične seje, da zamore klub pravočasno zavzeti k posameznim točkam svoje stališče.
4. Klub izvoli iz svoje srede načelnika, tajnika in po potrebi tudi blagajnika. Načelnik zastopa klub na zunaj in pri korporativnih izjavah, tajnik pa vodi zapisnike klubovih sej.
5. Po potrebi ustanovi klub svojo blagajno, kamor se stekajo prostovoljni ali interno obvezni prispevki, ali kazni, za od sej izostale člane, ki se uporabi za lastne upravne stroške ali v agitacijske svrhe v komunalni politiki. Blagajno upravlja v to izvoljeni blagajnik.
6. Klubove seje sklicuje klubov na-

čelnik po potrebi, vendar pa vsaj pred vsako važnejšo občinsko sejo, katerim se imajo vsi člani odzvati.

7. Klubovim sejam smeta prisostvovati po eden zastopnik obeh krajevnih socialističnih organizacij, s pravico posvetovalnega glasu.

8. Vsako četrtletje je dolžnost kluba, da poroča na širšem članskem sestanku pol. krajevnih organizacij obeh smeri, o svojem delovanju v občini.

9. Vsak član kluba mora v javnem, izvenorganizacijskem življenju čuvati molčečnost o klubovih sklepih, namerah in taktiki.

10. Vsak član kluba podpiše ta pravilnik v dokaz, da se z njim strinja. S podpisom zajedno jamči za njega izvrševanje, oziroma, da v nasprotnem slučaju smatra za svojo moralno dolžnost, da odloži mandat. O odložitvi sklepa končnojavno politična organizacija, kateri pripada.

Iz Celja. V Celju se je vršilo v nedeljo dne 31. avgusta člansko zborovanje krajevnih organizacij SSJ (SPJ) pod predsedstvom s. Vodopivca. Zborovanje je bilo izvanredno dobro obiskano. Vidi se, da se naši člani zavedajo svojih dolžnosti in pravic. Pri točki o občinskih volitvah se je po referatu s. Stravs razvila živahna debata, po kateri je predlagal s. Orozel sledečo resolucijo:

1. Zahtevamo, da se v vse občine uvede zopet čisti proporcionalni volilni red z volilno pravico vseh preko 20 let starih državljanov obeh spolov, brez oziroma, kako dolgo stanujejo v občini.

2. Zahtevamo, da se volitve v vseh avtonomnih občinah in onih preko 10 tisoč prebivalcev odgode dotlej, dokler se ne uvede za te občine čisti proporcionalni volilni red.

3. Če se drugi točki naše opravičene zahteve ne ugoti z izgovorom vlade, da se iz tehničnih razlogov za enkrat ugoditi ne more, se mi v tem slučaju ne združujemo, vsled skrajno slabega volilnega reda, ki daje prednost in absolutno paševanje relativno močnejši stranki, z nobeno meščanskimi strank zaradi dosege relativne večine.

Stojimo na stališču, da stanuje v Celju 90 odstotkov duševnega in manualnega delovnega ljudstva, katero lahko edino profitira, če nažene vse koalirane meščanske stranke k vragu in si na ta način zasigura absolutno socialistično večino v občinskem svetu.

4. Obžalujemo socialistično frakcijo »Naprejeve« smeri, da je sklenila, biti pri predstojčih občinskih volitvah v mestu Celje pasivna in ni marala iskati poštenega in iskrenega sporazuma.

Nato predlaga s. Čepin od krajevnega odbora pretreseno kandidatno listo, prečita vse kandidate po vrstnem redu; lista je bila z velikim odobravanjem članstva sprejeta.

Sodrug Koren je referiral o potrebi izgraditve organizacije in širjenja socialističnega tiska, itd. Njegovim izvajanjem je članstvo pazljivo sledilo.

Izvolili so se kandidati za strankin zbor in sicer: ss. Plankar Martin, Janežičeva, Čepin Miloš, za namestnike: Janežič Julij, Orozel Vinko, Strouhal Martin.

Ob 12. uri je zaključil predsednik lepo uspešno člansko zborovanje z močnim apelom na članstvo, da se prime neumornega dela za razširjenje organizacij in socialističnega tiska.

Iz Bernotovih javnih računov.

Naprej objavlja v svoji 125. številki z dne 4. t. m. sliko svojega gospodarstva za prvo polovico leta 1924. Vzdržujoč se podrobne kritike o teh računih, ki so taki, da jih ne more nihče razumeti, najmanj pa Bernotova javnost, hočemo vendar opozoriti na neko sila zanimivo dejstvo, ki ga podpremo s številkami. In sicer naj izvoljo čitatelji na tretji strani Napreja pod »Specifikacija Napreja« sešteti številke, ki nam povedo, koliko je dobil Bernot za naročnino Napreja, oziroma Ljudskega Glasu, oziroma, koliko mu naročniki še dolgujejo. Tozadevne številke so:

Za Naprej:	Din
Naročnina potom organizacij	15.250.48
Naročnina posameznikov	16.244.15
Naročnina dolžnikov	16.301.62

Skupaj naročnine 47.796.20

Za Ljudski Glas:	Din
Naročnina potom organizacij	3.348.30
Naročnina posameznikov	5.394.50
Naročnina dolžnikov	16.073.60

Skupaj naročnine 24.816.40

Kaj nam povedo te številke najprej? Povedo nam, da dolguje Bernotu tretjina naročnikov Napreja in polovica naročnikov Lj. Glasu naročnino, torej, da pošilja toliko svojega časopisja brezplačno v svet. In to Bernot, ki nam očita nepoštenost, če smo nekaj časa pošiljali posameznikom Socijalista na ogled!

Ali še nekaj bolj zanimivega povedo te številke — da uprava Napreja, oziroma Lj. Glasu ali laže ali pa krade!

Dokaz sledi:

Glasom številke, ki jih objavlja uprava Napreja, oziroma Lj. Glasu v vsaki

številki, je znašala naklada Napreja v prvi polovici leta 1924. povprečno 1200 izvodov za vsako številko, naklada Ljudskega Glasu pa 3000 izvodov; ker pa dobijo Ljudski Glas tudi vsi naročniki Napreja, torej 1200 izvodov, ostane za naročnike samo 1800 izvodov.

Koliko znaša naročnina za pol leta za Naprej in Lj. Glas, če ima prvi 1200 naročnikov, drugi pa 1800 naročnikov? To bomo takoj videli, poprej pa hočemo številko 1200 znižati na 1000, številko 1800 pa na 1500, ker ostane nekaj izvodov seveda nerazprodanih, nekaj pa se jih posamezno proda.

Sledi račun:

1. Za Naprej: Naprej je veljal v januarju, februarju in marcu leta 1924. mesečno po 15 Din, v aprilu in maju po 20 Din, v juniju po 25 Din. Torej je morala uprava Napreja sprejeti (pri 1000 naročnikih) sledeče zneske kot naročnino potom organizacij, kot naročnino posameznikov, oziroma kot naročnino dolžnikov (to se pravi, da bi jih bili ostali naročniki dolžni):

V januarju, februarju in marcu vsak mesec 1000 krat 15, torej 3 krat po 15.000 Din ali skupno v 3 mesecih 45.000 Din; v aprilu in maju 1000 krat 20, torej za 2 meseca 40.000 Din; v juniju 1000 krat 25, torej 25.000 Din. Skupna vsota naročnine za Naprej za pol leta 1924 znaša torej 110.000 Din.

2. Pri Lj. Glasu je račun enostavnejši: 1500 naročnikov za pol leta po 30 dinarjev (celoletna naročnina znaša 60 dinarjev), to znese skupno 45.000 Din.

Sedaj pa primerjajmo naše številke za Naprej 110.000 Din in za Lj. Glas 45.000 Din, kolikor bi morala znašati

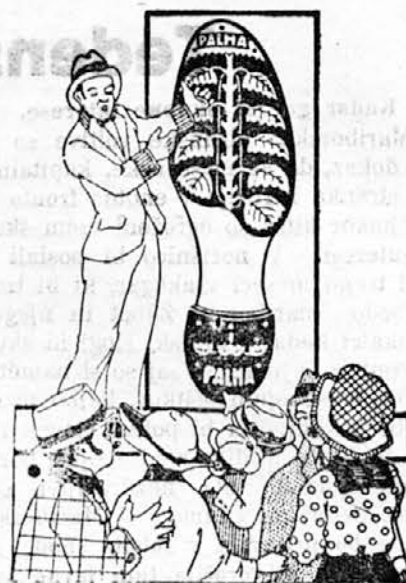
naročnina za oba lista z Bernotovima številkami, ki zneseta za Naprej samo 47.796.20 Din, za Lj. Glas pa 24.816 Din 40 para To primerjanje nam pokaže: ali da je Bernotov račun lažljiv, to se pravi, da je res za naročnino prejel po 110.000 Din in 45.000 Din, izkazuje pa samo (okroglo) 48.000 Din in (okroglo) 25.000 Din, ostali denar pa da je nekam zginil, ali pa da Bernot laže, da nima 1000 naročnikov za Naprej in 1800 za Lj. Glas, ampak kvečjemu polovico. V tem slučaju bi torej število izvodov označenih na vsaki številki Napreja oz. Lj. Glasu bilo zlagano.

Ker ne verujemo, da bi denar v upravi Napreja kam zginil, rajše verjamo, da je zlagano, da izhajata Naprej v 1200 in Lj. Glas v 3000 izvodih. Bernot se pač rad izdaja za malo močnejšega kot je, da bi se ga bolj bali — v tem slučaju pa ne sme biti za javnost. Kajti javnost je nevarna stvar za — lažnjivce.

Čitatelji naj nam oprostite, da smo se malo natančneje bavili z Bernotovimi računi. Toda on nam je že toliko nedokazanih in izmišljenih grehov nametal na glavo, da nam pač nihče ne sme zameriti, če enkrat Bernota nabijemo z lastnim orožjem, z javnimi računi in mu njegove grehe z dokazi, ki nam jih sam nudi, dokažemo!

Prilicno se morda pozabavamo še z drugimi Bernotovimi »ciframi«. Stvar je namreč taka, da bo marsikoga Bernotovih pristašev še glava bolela, ker bo utrpel škodo, ko bo Bernotovo gospodarstvo skrahiralo. Na to okolščino opozarjamo že danes, da bodo vsi vedeli, da smo pravočasno svarili.

Hitri računar.

Palma podpetniki in podplati so najboljši

Izdajatelj:
Oblastni odbor SSJ za Slovenijo.
Odgovorni urednik:
France Vidmar.
Tiska tiskarna Makso Hrovatin.

Prva Mariborska delavska pekarna r. z. o. z. v Mariboru, Tržaška cesta št. 37-38, telefon št. 324. Ustanovljena leta 1898. — Moderno in higiensko urejena pekarna priporoča svoje okusno in večinoma sveže pecivo v polni teždi. Pecivo se dostavlja tudi na dom.

Ceneno češko perje!

1 kg sivga opuljenega perja 70 D, na pol belo 90 D, belo 100 D, boljše 120 in 150 Din, mehko jak puh 200 in 225 Din, boljša vrsta 275 Din. — Pošiljanje carine prosto, proti povzetju od Din 300 naprej poštne prosto. Vzorec zastoj Blago se tudi zamenja in neugajajoče vzame nazaj. Naročila samo na BENEDIKT SACHSEL, LOBEZ št. 82 pri Pilznu, Češko-slovaška. Poštne posiljke grede iz Češko-slovaške v Jugoslavijo okrop 14 dni.

Zahtevajte povsod

„JADRAN“

terpentinovo čistilo za čevlje, ker je najboljšše.

Ako čistite čevlje edino le z »Jadran« kremo, si prihranite mnogo denarja.

Vaši čevlji ne razpokajo, ostanejo mehki in trpežni.

„Vinocet“
tovarna

vinskega kisa,
d. z o. z. Ljubljana
nudi

najokusnejši in najfinejši namizni kis iz pristnega vina.

Dobiva se v vseh podružnicah Konzumnega društva za Slov.

Cognak Medicinal
Liquor, triple séc
slivovka, brinjevec,
tropinovec, rum i. t. d.

po najnižjih dnevnih cenah

„ALKO“

veletrgovina, žganja, družba
z o. z.

LJUBLJANA - KOLIZEJ

Razširjajte in naročajte „SOCIALISTA“!

Štampilje

iz kovine in gumija izdeluje
graverski zavod
Sitar & Svetek
Ljubljana, Sv. Petra cesta 13

Prva mariborska produktivna zadruga čevljarških izdelkov r. z. o. z. v Mariboru, Oražnova ulica št. 4. Izdelovalnica moških in ženskih čevljev. — Popravila se točno in solidno izvrše.

Zahtevajte povsod

vse vrste šolske zvezke v korist slepim.

Izdelava in razpošilja najceneje

Anton Janežič

papirna industrija in knjigoveznica

Ljubljana, Florjanska ul.

ZASTONJ

ne, pač pa po zelo nizkih cenah dobite vse kuhinjske potrebščine, kakor raznovrstna kleparska, kotlarska, kovinostiskarska ter ključavničarska dela in druge predmete pri zadrugi

Jugometalija

r. z. o. z.

splošna kovinska industrija

Ljubljana, Kolodvorska ulica 18
Telefon št. 729.

Siegel & drug
d. z o. z.

tkalnica platnenega in bombažnega blaga

Ljubljana, Dunajska c. 31

Svitavy
(Č. S. R.)

Wien
(Nem. Avstr.)

Krepčajte

otroke

in bolnike

z „Juhanom“!

SVOJE IZDELKE PRIPOROČA

Meh. vrvarna, terilnica lanu in konoplje, predilnica

Anton Šinkovec d. d.

Grosuplje pri Ljubljani